

# Juridisko personu īpašuma apdrošināšanas noteikumi Nr. SDP 11/1

Spēkā no 2011. gada 1. februāra

## SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS PĀRTRAUKUMS

Ja apdrošināšanas gadījuma rezultātā apdrošinājumaņēmējs nespēj veikt vai nespēj daļēji veikt polisē norādīto saimniecisko darbību apdrošinātajā vietā un tam par iemeslu ir apdrošinātā un apdrošinājumaņēmēja saimnieciskās darbības veikšanai paredzētā īpašuma (ēkas, iekārtas, krājumu, preču u. c. īpašuma vai tās daļas) materiāli bojājumi vai zaudējumi, kas apdrošināti saskaņā ar apdrošināšanas polises sadaļas "Īpašuma apdrošināšana" apdrošināto risku rezultātā un apdrošināšanas noteikumiem NPWL 11/1, apdrošināšanas sabiedrība saskaņā ar zemāk norādītajiem noteikumiem kompensēs apdrošinājumaņēmējam zaudējumus, kas radušies saimnieciskās darbības pārtraukšanas rezultātā, nepārsniedzot katru atsevišķu polisē norādīto un apdrošināto pozīciju, ar nosacījumu, ka saimnieciskās darbības pārtraukumu ir izraisījis viens un tas pats apdrošināšanas gadījums, par kuru saskaņā ar apdrošināšanas polises sadaļas "Īpašuma apdrošināšana" apdrošināto risku rezultātā un apdrošināšanas noteikumiem NPWL 11/1 ir spēkā esoša apdrošināšana un ir izmaksāta, tiks izmaksāta vai ir paredzēta apdrošināšanas atlīdzība apdrošinātajam un apdrošinājumaņēmēja saimnieciskās darbības veikšanai paredzētajam īpašumam.

## 1. APDROŠINĀŠANAS PAMATOJUMS

Saimnieciskās darbības pārtraukšanas apdrošināšana tiek ierobežota ar bruto peļņas zaudējumu, kas radies:

- (a) apgrozījuma samazināšanās rezultātā,
  - (b) darba izmaksu palielināšanās rezultātā
- un atlīdzības lielums šajos gadījumos ir sekojošs:
- (a) attiecībā uz apgrozījuma samazināšanos:

summa, ko iegūst, piemērojot bruto peļņas likmi summai, par kuru apgrozījums Atlīdzības periodā ir krities, salīdzinājumā ar Standarta apgrozījumu,

- (b) attiecībā uz darba izmaksu palielināšanos: papildu izdevumi (ievērojot neapdrošināto pastāvīgo izmaksu nosacījumu), kas neizbēgami radušies vienīgi, lai izvairītos no apgrozījuma krišanās vai samazinātu apgrozījuma krišanos, kas zaudējumu rezultātā notiktu atlīdzības periodā, ja nebūtu šādi izdevumi, taču nepārsniedzot summu, kuru veido bruto peļņas likme pret summu par kuru samazinātos apgrozījums, atskaitot jebkuru ietaupīto summu atlīdzības perioda laikā attiecībā uz tiem saimnieciskās darbības izdevumiem, kas tiek segti no bruto peļņas, un, kas varētu samazināties vai pārtraukties zaudējumu rezultātā,

Ar nosacījumu,

ja apdrošinājuma summa par šīm pozīcijām ir mazāka par summu, ko iegūst piemērojot bruto peļņas likmi Pārskata gada apgrozījumam (vai pret proporcionāli lielāku perioda apgrozījumu, ja maksimālais atlīdzības periods pārsniedz 12 mēnešus), izmaksājams atlīdzības lielums tiks proporcionāli samazināts.

APDROŠINĀŠANA SASKAŅĀ AR punktu Nr. 1. iekļauj visas reāli nepieciešamās izmaksas, kas jāsedz apdrošinājumaņēmējam par profesionālu grāmatvežu vai auditoru darbu, lai tie, veicot detalizētus aprakstus un aprēķinus apdrošinājumaņēmēja uzskaites dokumentos vai sagatavojot citas liecības, informāciju vai pierādījumus, kurus apdrošināšanas sabiedrība varētu pieprasīt saskaņā ar apdrošināšanas noteikumu NPWL 11/1 punktu 21, varētu apstiprināt, ka šādi apraksti, aprēķini vai liecības atbilst apdrošinājumaņēmēja grāmatvedības uzskaites dokumentiem vai citiem saimnieciskās darbības veikšanai izmantojamiem oficiāliem lietvedības pierakstiem vai dokumentiem, ar noteikumu, ka izmaksājama summa saskaņā ar šo nosacījumu nepārsniegs apdrošinājuma summu vai citu apdrošināto apdrošinātāja atbildības limitu.

NEAPDROŠINĀTĀS PASTĀVĪGĀS IZMAKSAS – ja pēc apdrošinājumaņēmēja izvēles kādas pastāvīgās izmaksas, kas saistītas ar saimniecisko darbību, netiek apdrošinātas (tās ir atvilkta no bruto peļņas, kas šeit definēta), tad aprēķinot atlīdzību, kas jāsedz darba izmaksu palielināšanās gadījumā, vērā tiks ņemta tikai tā proporcija, ko veido neapdrošināto pastāvīgo izmaksu attiecība pret bruto peļņu.

## 2. DEFINĪCIJAS

ATTIECĪBĀ UZ DEFINĪCIJĀM JEBKĀDAS IEVIESTĀS KOREKCIJAS TEKOŠAJĀ IZMAKSU GRĀMATVEDĪBĀ NETIEK ŅEMTAS VĒRĀ.

**BRUTO PEĻŅA** – apjoms, par kādu apgrozījuma un pārskata gada beigās atlikušo krājumu un ražošanā izmantojamo krājumu summa pārsniedz pārskata gada sākumā esošo atlikušo krājumu un ražošanā izmantojamo krājumu un neapdrošināto pastāvīgo izmaksu summu.

*Ar ražošanu vai tirdzniecību nesaistīto uzņēmumu bruto peļņa ir apgrozījums, atskaitot tās saimnieciskās darbības izmaksas (nepastāvīgās vai mainīgās izmaksas), kas apdrošinājumaņēmējam nerastos vai apdrošinājumaņēmējs neveiktu, ja saimnieciskā darbība tiktu apturēta, un, kas nav atkarīgas no apgrozījuma)*

Piezīme 1:

Lielumus, kas attiecas uz darbības sākuma un beigās sākumā esošo atlikušajiem un ražošanā izmantojamiem krājumiem, iegūst saskaņā ar apdrošinājumaņēmēja grāmatvedības metodēm un saskaņā ar amortizācijas noteikumiem.

Piezīme 2:

Vārdiem un jēdzieniem, kas lietoti šajā definīcijā ir tāda pati nozīme, kā tas ierakstīts apdrošinājumaņēmēja atskaitēs, grāmatvedībā un citos dokumentos.

**ATLĪDZĪBAS PERIODS** – ir periods no zaudējumu brīža, kura laikā saimnieciskās darbība tiek tieši ietekmēta postījumu rezultātā līdz brīdim, kad saimnieciskā darbība tiek atsākta, taču nepārsniedzot apdrošināšanas līgumā noteikto maksimālo atlīdzības periodu.

**APGROZĪJUMS** – naudas summa, kuru apdrošinājumaņēmējs saņem par pārdotajām un nosūtītajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem, un, kas ir apdrošinājumaņēmēja saimnieciskās darbības rezultāts apdrošinātajā vietā.

**BRUTO PEĻŅAS LIKME** – bruto peļņas attiecība pret apgrozījumu pārskata gadā tieši pirms apdrošināšanas gadījuma

**PĀRSKATA GADA APGROZĪJUMS** – 12 mēnešu apgrozījums, tieši pirms apdrošināšanas gadījuma.

**STANDARTA APGROZĪJUMS** – apgrozījums 12 mēnešu periodā pirms apdrošināšanas gadījuma, kas atbilst atlīdzības periodam, attiecībā uz kuru šāds aprēķins tiek veikts, lai iegūtu faktisku priekšstatu par saimnieciskās darbības tendencēm un pārmaiņām vai saimniecisko darbību ietekmējošiem īpašiem apstākļiem vai nu pirms vai pēc apdrošinājuma gadījuma atbilstošajam periodam iepriekšējā gadā, kas būtu ietekmējuši saimniecisko darbību, ja nebūtu noticis apdrošināšanas gadījums. Tādā veidā atbilstoši izdarītie aprēķini iespējami tuvu atspoguļo rezultātus, kādus būtu iespējams praktiski sasniegt attiecīgajā periodā, ja nebūtu noticis apdrošināšanas gadījums.

## 3. AUTOMĀTISKA APDROŠINĀJUMA SUMMAS ATJAUNOŠANA

Ja apdrošināšanas sabiedrība nav nosūtījusi rakstisku ziņojumu apdrošinājumaņēmējam, apdrošināšanas sabiedrības atbildība netiek samazināta par jebkura izmaksātā zaudējuma summu, ja apdrošinājumaņēmējs apņemas samaksāt papildu prēmiju par automātisku apdrošinājuma summas atjaunošanu.

## 4. ALTERNATĪVĀ TIRDZNIECĪBA

Ja atlīdzības perioda laikā saimnieciskās darbības veikšanas nolūkos tiek pārdotas preces vai sniegti pakalpojumi ārpus apdrošinātās vietas, un, ja to dara apdrošinājumaņēmējs, tad ienākumi par šīm precēm vai pakalpojumiem, tiks pieskaitīti apgrozījumam atlīdzības perioda laikā.

## 5. GRĀMATVEDĪBA

Jebkurus apdrošinājumaņēmēja grāmatvedības vai citas lietvedības dokumentācijas ierakstus un datus, kurus saskaņā ar apdrošināšanas noteikumu NPWL 11/1 punktu 21. apdrošināšanas sabiedrībai ir tiesības pieprasīt, lai izmeklētu un ar faktiem pamatotu celtās prasības, veic tikai profesionāli grā-

matveži, kas tajā laikā strādā pie apdrošinājumaņēmēja. Viņu iesniegtais ziņojums kalpos kā galīgā liecība par visiem datiem un ierakstiem, ko satur šis ziņojums.

#### 6. ATLIKUŠIE KRĀJUMI

Nosakot jebkuru zaudējumu, ir jāņem vērā aprēķini un jāveic objektīva izmaksa, ja apgrozījuma krišanās zaudējuma rezultātā tiek samazināta, pamatojoties uz iespēju uz kādu laiku uzturēt apgrozījumu izmantojot atlikušos krājumus vai gatavo produkciju.

#### 7. ATJAUNOŠANA

Pirms katras polises atjaunošanas apdrošinājumaņēmējs iesniegs apdrošināšanas sabiedrībai noteiktās bruto peļņas aprēķinu par pilnu finansu gadu, kas ir vistuvāk apdrošinājuma gadam.

#### 8. PRĒMIJAS PIELĪDZINĀŠANA

Gada prēmijas attiecībā uz apdrošināto pozīciju Nr. 1. ir aptuvenas un pamatojas uz noteikto bruto peļņu par finansu gadu, kas visvairāk atbilst apdrošinātajam periodam.

Ne vēlāk kā 6 mēnešus (vai arī citā periodā, par kuru apdrošinātājs iepriekš vienojies ar apdrošinājumaņēmēju) pirms katra apdrošinājuma perioda be-

gām apdrošinājumaņēmējs iesniedz apdrošināšanas sabiedrībai apdrošinājumaņēmēja auditora apstiprinātu deklarāciju par nopelnīto bruto peļņu finansu gada laikā, kas ir vistuvāk apdrošināšanas periodam (vai proporcionāli lielākam periodam, ja maksimālais atlīdzības periods pārsniedz 12 mēnešus).

Ja ir noticis apdrošinājuma gadījums, kas ir par pamatu prasībai atlīdzināt bruto peļņas zaudējumu, apdrošināšanas sabiedrībai jāveic izmaiņas augšminētajā deklarācijā, lai pieskaņotu prēmijas maksājumus atbilstoši tai summai, par kuru bruto peļņa samazinājusies finansu gada laikā postījumu rezultātā (vai proporcionāli lielākam periodam, ja maksimālais atlīdzības periods pārsniedz 12 mēnešus).

Ja deklarācijā esoša summa (kas tiek noteikta kā augstāk minēts un ir atbilstoši proporcionāli palielināta lielākam periodam, ja maksimālais atlīdzības periods pārsniedz 12 mēnešus):

- (a) ir mazāka par noteikto bruto peļņu par attiecīgo apdrošināšanas periodu, apdrošināšanas sabiedrība saskaņā ar iesniegto deklarāciju, proporcionāli atmaksās prēmijas starpību starp noteikto bruto peļņu, bet nepārsniedzot 25 % no šādas prēmijas;
- (b) ir lielāka par noteikto bruto peļņu par attiecīgo apdrošināšanas periodu, apdrošinājumaņēmējs saskaņā ar aprēķinu maksās proporcionālu papildinājumu prēmijai, kas samaksāta par noteikto bruto peļņu.